

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Oponentský posudek byl napsán na bakalářskou práci **Kateřiny Pechočové** na téma „*Vývoj buddhistické architektury a symbolika pagod a stúp*“.

Ve své bakalářské práci studentka prokázala schopnost samostatně pod metodickým vedením vedoucího práce zpracovat zvolené téma. Zůstává otázkou, zda se toto téma (s ohledem na jeho šířku) spíše nehodí pro komparativní diplomovou práci, která překročila pouhý popis staveb (viz cíl práce v Úvodu). Bakalářská práce byla vytvořena s využitím dostatečného množství informačních zdrojů. Zajímá mě, zda studentka našla určitou dílčí tematickou oblast spojenou s buddhistickou architekturou, která ještě není zpracována v české odborné literatuře a jistě si to do budoucna zaslouží. Chtěl bych zde navázat na autorčinu větu z bakalářské práce: „*Častým zdrojem mi byl také portál anglické Wikipedie.*“ (s. 7). Například informace na s. 19, 37-38 si jistě zaslouží propracovanější odkazy na zdroje. Jakým způsobem autorka pracovala s knihou FA-SIEN; *Zápisky o buddhistických zemích*. Vyd. 2. Praha: Aurora, 1995. ISBN 80-901603-8-7? Pokud se v práci o tomto buddhistickém mnichovi mluví, nebývá kniha jeho zápisků citována. Praktická část je kompatibilní s teoretickými výstupy z práce a je základem pro naplnění stanovených cílů. Formální požadavky na práci se řídí Metodickou pomůckou ke zpracování závěrečných prací na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Opatřením děkana ke zpracování bakalářských a diplomových prací na TF JU.

S ohledem na to, že rozsah bakalářské práce by se měl pohybovat mezi 30 a 40 normostranami textu, předložená práce tuto povinnost splňuje. Z hlediska formální úrovně práce je potřeba zmínit grafickou úroveň předloženého textu. Studentka se snažila během zpracovávání zamezit překlepům ve výsledném textu, což podtrhuje celkový dojem z práce. S ohledem na smysluplnost členění na kapitoly a podkapitoly nebyla práce zcela funkčně zvládnuta. Některé poddíly v kapitole 2. *Nejčastější symboly*, kde jsou popisovány konkrétní buddhistické symboly, jsou poměrně krátké (s. 13-16). Třeba ve srovnání s oddílem 3.1.1 *Osm poutních míst* (s. 19-21), který je teoreticky o řád níž. Možná šlo zvolit jinou formu členění, která by lépe vyhovovala. Provedení citací v práci bylo v souladu s ČSN a smysluplné. Zajímá mě zdroj příběhu o slonovi, který byl vybrán ze souboru džátak (s. 15). Jaký je zdroj citace „*Popisuje několik set či tisíc malých stúp v poli směrem na severozápad, umístěných na památku zničení Šákjů rukama Virúdhaky.*“ na s. 23? I v poznámkách pod čarou a v bibliografických záznamech jsou některé nedostatky, které zřejmě vznikly při kompletaci závěrečné podoby bakalářské práce. Například poznámka pod čarou č. 23 na s. 16 je na prvním řádku a přesto obsahuje informaci „*Tamtéž.*“ Celá řada poznámek pod čarou není ukončena tečkou. Pokud sledujeme jazykovou stránku práce, pak stylistická vyspělost a gramatická úroveň splňuje požadavky kladené na tento druh textu. Zvolené přílohy k textu čtenáři napomohou v základní tematické orientaci. S ohledem na téma předložené bakalářské práce je obrazová příloha důležitou součástí přesného pochopení jednotlivých specializovaných forem buddhistické architektury.

Co se týče obsahové stránky, tak cíle práce byly formulovány jasně a metodika zpracování je vhodně zvolena. Dále vidím několik témat k diskusi:

1. Studentka v Úvodu na s. 6 píše: „*Veškerá architektura je spojena s kulturou, ve které se zrodila.*“ Můžeme najít určité formy architektury, kde jejich obecná funkčnost přesahuje konkrétní kulturní formy?
2. Studentka v Úvodu na s. 6 píše: „*Přestože naše společnost vyrostla na jiných principech a jiném náboženském systému, dokážeme objevit v buddhistickém umění zvláštní kouzlo.*“ Jak si tuto skutečnost autorka vysvětluje? Jedná se o odkaz k nějakým obecnějším formám estetického zážitku?
3. Jak si mám přesně vysvětlit autorčinu větu „*Tyto mohyly byly v Indii stavěny ještě před příchodem buddhismu.*“ (s. 9)? Buddhismus přece v Indii vznikl.
4. Na s. 10 čteme „*Pro obě náboženství bylo toto kopí ztotožňováno s horou Méru.*“ S kterým védským božstvem je toto kopí spojováno?
5. Lze tedy v krátkosti definovat funkční rozdíl mezi stúpou a pagodou? A dále na s. 11 čteme „*Je nutné ho zde zmínit, jelikož se jedná o typ stúpy hojně rozšířeného v Tibetu,*

Nepálu a také okrajových oblastech Číny.“ Popis čhortenu je pak zařazen až za popis pagody s ohledem na historické souvislosti výstavby jednotlivých typů objektů?

6. Co si mám přesně představit pod termínem „*znalost neplodnosti věcí*“? (s. 12). Je tato odborná terminologie v češtině již ustálena?
7. Na s. 13 čteme „*O jednom z nejdůležitějších se můžeme dočíst už ve starých hindských mýtech, kde se objevuje jako kosmický had, na jehož zádech odpočívá bůh Višnu.*“ Které texty konkrétně má studentky na mysli?
8. Osobně mne zajímá, co autorka myslí větou „*Inspiraci [rozuměj k vyobrazením Buddhy – doplnil autor posudku] brali umělci také v józe.*“ (s. 16).
9. Jak si studentka vysvětluje nezájem o opravy celé řady staveb (s. 22) ze strany buddhistů a proč z tohoto pravidla vypadá Japonsko (s. 46)?
10. Volila autorka nějaký jednotný vzor (např. encyklopedii) pro přepis jednotlivých termínů z čínštiny, sanskrtu, japonštiny atd. do češtiny?

Bakalářskou práci **Kateřiny Pechočové** na téma „*Vývoj buddhistické architektury a symbolika pagod a stúp*“ doporučuji k obhajobě před zkušební komisí a navrhuji hodnotit známkou **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích 2. 5. 2011

Mgr. Martin Klapetek, PhD.

Katedra filosofie a religionistiky
Teologická fakulta Jihočeské univerzity v ČB